

15 квітня 2020 року

Кабінету Міністрів України,
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб,
Національному банку України
Офісу Генерального прокурора

Меморандум-звернення

щодо врегулювання заборгованості комерційних банків "ВіЕйБі банк" та "Фінансова ініціатива", виведених з ринку у 2014-2015 роках

Цей меморандум покликаний створити позитивний прецедент для вирішення ситуації з банками, виведених з ринку в 2014-2015 роках рішеннями НБУ.

Протягом 2014–2015 років реальний сектор економіки України перебував під значним впливом кризових явищ, що посилювалися потрясіннями у банківській сфері та на валютному ринку. Політична криза початку 2014 року, накопичені негативні тенденції у економіці в попередні роки, окупація Криму та окремих районів Донецької і Луганської областей спровокували глибоку економічну кризу. Падіння виробництва протягом 2014 та 2015 років супроводжувалося та було посилено кількома хвилями значної девальвації гривні, масовим відпливом депозитів з банківської системи, що призвело до банкрутства 95 банків. Це суттєво позначилось на діяльності суб'єктів господарювання, які у тому числі були учасниками та/або пов'язаними з банками особами.

Фонд гарантування вкладів відшкодував кошти в межах гарантованої суми 2 мільйонам вкладників неплатоспроможних банків на загальну суму більше 90 млрд грн, частина яких була

запозичена у Міністерства фінансів України і не повернута станом на сьогодні. У більшості банків вкладники не отримали кошти, які перевищували гарантовану суму.

Основним джерелом повернення коштів кредиторам та державному бюджету є продаж активів неплатоспроможних банків та робота з відшкодування збитків, які могли бути завдані пов'язаними з банками особами. Водночас на сьогодні середня конверсія продажу активів банків-банкрутів складає менше 1% від розміру нарахованої кредитної заборгованості, а відшкодування можливих завданих збитків пов'язаними з банками особами майже відсутні, зокрема у зв'язку з дискусійністю вини таких пов'язаних осіб проти ефекту форс-мажору у зв'язку з війною та девальвацією.

Впевнений, що основною метою та бажаним результатом для держави повинні бути не судові процеси щодо стягнення збитків або заборгованості з боржників, поручителів чи пов'язаних осіб, а кінцевий результат – швидке та максимальне повернення коштів кредиторам банків та запозичень з бюджету для подальшого використання цих коштів з метою відновлення економічного зростання та довіри до банківської системи.

Впевнений, що врегулювання питання щодо задоволення вимог кредиторів банків, які були визнані неплатоспроможними протягом 2014 – 2017 років і які вже ліквідовані, або процедура ліквідації яких все ще здійснюється Фондом, має проводитись з урахуванням усіх об'єктивних факторів та обставин, які мали вплив на доведення цих банків до неплатоспроможності.

Засвідчую прогрес зусиль Фонду, спрямованих на відшкодування, проте...

Розуміючи обмеженість юридичних механізмів та інструментів, наявних у розпорядженні Фонду та Національного банку для ефективного врегулювання заборгованостей, пропоную використати найкращий міжнародний досвід для розширення цього інструментарію.

Як власник виведених з ринку банків, усвідомлюю відповідальність і розумію важливість наповнення бюджету країни в цих непростих умовах. Я виступаю з пропозицією добровільного врегулювання заборгованості, що дозволить отримати державі 8 млрд грн і зберегти важливе для реального сектору економіки підприємство.

Як власник великого підприємства, яке дає роботу 27 тисячам працівників, генерує близько 1% ВВП країни та сплатило за останні 3 роки близько 7,7 млрд грн податків, можу гарантувати виконання цієї пропозиції та обґрунтувати її відповідними фінансовими розрахунками.

Пропоную Національному банку України та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб провести реструктуризацію боргів банків "ВіЕйБі банк" та "Фінансова ініціатива", яка дала б можливість отримати 8 млрд грн протягом наступних 5 років.

Такий цивілізований шлях добровільного врегулювання заборгованості українських банків може бути першим позитивним прикладом, що призведе до ефективного фінансового результату, який, як свідчить практика, неможливо досягнути в інший спосіб.

Такий шлях підтримують і міжнародні фінансові структури, зокрема МВФ і Світовий банк.

Прошу Вас підтримати цю пропозицію як таку, що відповідає інтересам держави.

Пропоную наступне:

- урегулювати проблемну заборгованість шляхом реструктуризації, що дозволить отримати 8 мільярдів гривень;
- здійснити перший платіж в сумі 1 млрд грн протягом 2020 року;
- здійснити повну виплату решти суми протягом наступних 5 років;
- відстрочка виплат по тілу кредиту відсутня.

З повагою

Олег Бахматюк

